

VEMW

Hét kenniscentrum en dé
belangenbehartiger voor zakelijke
energie- en watergebruikers.

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. Directie Energie en Markt
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Woerden : 12 mei 2016

onze ref. : E16b06
doorkiesnr. : 0348-484355
e-mail : fdv@vemw.nl

onderwerp : zienswijze op internetconsultatie wetsvoorstel voortgang energietransitie

Geachte heer/mevrouw,

VEMW heeft met belangstelling kennis genomen van het ontwerp Wetsvoorstel voortgang energietransitie (hierna: het Wetsvoorstel) dat op 14 april 2016 ter consultatie is gepubliceerd. Partijen zijn via de website www.internetconsultatie.nl in de gelegenheid gesteld om te reageren op de voorstellen voor een algehele herziening en samenvoeging van de Gaswet en de Elektriciteitswet 1998. VEMW maakt van deze geboden gelegenheid tot het geven van haar zienswijze graag gebruik.

Algemeen

VEMW is verheugd over de voortvarendheid waarmee de minister een aantal knelpunten in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet, die de energietransitie in de weg staan, oppakt. VEMW constateert dat die knelpunten grotendeels betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van de netbeheerder. Wij merken op dat de knelpunten die zakelijke energiegebruikers ervaren om te komen tot een betrouwbare, betaalbare en CO₂-arme energievoorziening in 2050 nauwelijks aan de orde komen. Wij vertrouwen er dan ook op, dat de minister met dezelfde voortvarendheid in de volgende fase de knelpunten aan de zijde van de zakelijke gebruikers zal oppakken.

In de toelichting op het wetsvoorstel wordt gesteld dat het wetsvoorstel, ten opzichte van het wetsvoorstel STROOM, geen nieuw beleid bevat. VEMW is het niet geheel eens met die constatering aangezien voor diverse onderwerpen wel degelijk nieuw beleid bevat zoals de mogelijkheid voor netbeheerders om te experimenteren. Bovendien is er ten opzichte van het huidige beleid natuurlijk wel degelijk sprake van nieuwe onderwerpen. Niet al die onderwerpen in het wetsvoorstel STROOM waren onomstreden dan wel naar de wens van VEMW en andere stakeholders. Hieronder zet VEMW de belangrijkste zorgen en opmerkingen over het wetsvoorstel uiteen. Ook komen een aantal belangrijke onderwerpen aan de orde die gezien de voorliggende voorstellen volgens VEMW nu echt geregeld moeten worden. Als bijlage is ook enig artikelsgewijs commentaar toegevoegd.

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

Houttuinlaan 12
3447 GM WOERDEN

Telefoon 0348 48 43 50
Telefax 0348 48 43 69
E-mail desk@vemw.nl
Internet www.vemw.nl

ABN-AMRO Bank 55 14 08 340
KvK Utrecht 30 14 70 22

Heldere afbakening en beperking taken netbeheerders en netwerkbedrijf

VEMW begrijpt uit de voorstellen dat de minister de rol van de netbeheerder en het netwerkbedrijf duidelijk wil afbakenen. Een heldere afbakening geeft netbeheerders, netwerkbedrijven alsmede marktpartijen duidelijkheid omtrent rollen, taken, bevoegdheden en mogelijkheden. VEMW onderschrijft uitdrukkelijk het standpunt van de minister, dat onduidelijkheid over de rollen en taken van de netbeheerder en de netwerkbedrijven nieuwe ontwikkelingen en samenwerking tussen partijen afremt. Daarnaast vindt VEMW het van groot belang dat de taken van netwerkbedrijven beperkt zijn tot het beheren van netten. Het toestaan van andere activiteiten aan netwerkbedrijven en een onduidelijke taakomschrijving voor netbeheerders om de energietransitie te versnellen kan averechts werken en de energietransitie afremmen.

VEMW is van mening dat de huidige set van regels in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet onvoldoende te handhaven is en onduidelijkheid creëert voor netbeheerders, netwerkbedrijven en marktpartijen. Er is sprake van onduidelijkheid over de taken van netbeheerders en het is niet duidelijk welke activiteiten het netwerkbedrijf mag ondernemen. Die onduidelijkheid moet zo snel mogelijk worden weggenomen. VEMW is van mening dat met het voorliggende voorstel de minister er helaas nog niet in geslaagd is volledige duidelijkheid te verschaffen en de activiteiten van het netwerkbedrijf te beperken tot het beheer van netten.

VEMW verbaast zich over de door de minister voorgestelde ongeclausuleerde mogelijkheid voor netbeheerders om deel te nemen aan experimenten, te meer omdat experimenten zich tot ver buiten het taakgebied van de netbeheerder kunnen uitstrekken. Dat is niet alleen een verruiming van wettelijke taken ten opzichte van de huidige wetgeving, maar ook ten opzichte van het wetsvoorstel STROOM. In de concept Memorie van Toelichting staat, dat het Wetsvoorstel ten opzichte van STROOM geen nieuw beleid bevat. Deze verruiming kan echter wel degelijk aangemerkt worden als nieuw beleid zonder dat daar een gedegen motivering aan ten grondslag ligt.

VEMW is van mening dat netbeheerders geen andere dan wettelijk toegekende taken mogen uitvoeren. Daar bovenop is VEMW van mening dat de activiteiten van netwerkbedrijven volledig beperkt dienen te worden tot activiteiten die betrekking hebben op aanleg, beheer en onderhoud van energienetten in Nederland. Tijdelijke taken zouden slechts kunnen worden toegekend aan een netbeheerder na een toets van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) aan de in het Wetsvoorstel genoemde voorwaarden. Dat geldt tevens voor het toestaan van experimenten op initiatief van en door netbeheerders en netwerkbedrijven.

Transparantie netbeheerder en netwerkbedrijf

Gezien de voorgestelde verruiming van wettelijke taken van netbeheerders, de mogelijkheid tot het toekennen van tijdelijke taken aan netbeheerders en netwerkbedrijven en mogelijke deelname aan experimenten is transparantie en duidelijkheid over de activiteiten en de resultaten daarvan van groot belang. Deze noodzaak wordt versterkt door de ruimte die netwerkbedrijven mogelijk krijgen om allerlei activiteiten te ontplooiën. Zakelijke gebruikers ervaren de benadering door een netwerkbedrijf vaak als een benadering door de netbeheerder, waardoor op zijn minst de schijn wordt gecreëerd dat de gebruiker geen keuze heeft omdat hij in zijn beeld wordt benaderd door de monopolist (netbeheerder), niet door een vrije marktpartij (netwerkbedrijf of ieder andere aanbieder van producten en diensten). Het dient te allen tijde voor afnemers duidelijk te zijn in welke hoedanigheid een partij opereert en wat zijn positie is. In het wetsvoorstel is dit onvoldoende geborgd.

Daarnaast dient er volledige openbaarheid te zijn over het directe en indirecte gebruik van publieke middelen. Tot op heden geeft slechts één regionale netbeheerder gehoor aan de verplichtingen uit de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet (resp. artikel 43 en 32) om een openbaar jaarverslag over haar activiteiten te publiceren. Andere netbeheerders verschuilen zich oneigenlijk achter het feit dat de bepalingen over het voeren en publiceren van een afzonderlijke boekhouding onduidelijk zijn. Dit wetsvoorstel is volgens VEMW een uitgelezen kans om de regels met betrekking tot de afzonderlijke boekhouding aan te scherpen en te verduidelijken. Dit is bovendien volgens VEMW uiterst noodzakelijk gelet op de voorgestelde uitbreiding van activiteiten van zowel netbeheerder als netwerkbedrijf. Ten tijde van het wetsvoorstel STROOM is door het Kamerlid Mulder van het CDA een amendement van deze strekking ingediend dat met volledige instemming van de minister is geïntegreerd in het wetsvoorstel STROOM dat werd voorgelegd aan de Eerste Kamer.

Investeringsplannen ACM gebaseerd op Europese regels

In de Europese regelgeving (onder andere richtlijn 2009/72/EG) is een belangrijke rol toegekend aan investeringsplannen van transmissiesysteembeheerders. Deze vormen mede de basis voor de tienjarige Europese netontwikkelingsplannen (TYNDP). Ook wordt in de Europese regelgeving een grote rol toegekend aan de toezichthouder bij het toezicht op de beoordeling van deze investeringsplannen. In het voorliggende wetsvoorstel wordt de huidige verplichting tot het opstellen van Kwaliteits- en Capaciteitsdocumenten (KCD) vervangen door de verplichting voor netbeheerders om investeringsplannen te ontwikkelen, consulteren en vast te stellen. De minister stelt voor om de rol van de ACM te beperken tot het uitbrengen van een advies over het investeringsplan. De ACM mag een toets uitvoeren ten aanzien van de consistentie van het plan en de redelijkheid van de onderbouwing van het plan. Dat is een zeer beperkte toets die niet ziet op de beoordeling of investeringen ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn. Met betrekking tot de investeringsplannen landelijke netbeheerders wordt de rol van de toezichthouder verder beperkt en kan de minister zelfs een aanwijzing geven naar aanleiding van ontwikkelingen in de energiemarkt waarmee de landelijke netbeheerder geen of onvoldoende rekening heeft gehouden. Gezien het feit dat de overheid zelf aandeelhouder is van de landelijke netbeheerders is dat een uiterst ongewenste situatie.

Uit artikel 22 van de richtlijn 2009/72/EG volgt dat het de bedoeling is dat toezichthouders het finale oordeel over een investeringsplannen geven in de vorm van een besluit en zelfs kunnen eisen dat er wijzigingen worden doorgevoerd. Bovendien moet volgens dit artikel jaarlijks een plan worden opgesteld en ingediend. De nu in het wetsvoorstel voorgestelde regels wijken flink af van de door Europa voorgeschreven en beoogde systematiek. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel STROOM kwam dit reeds aan de orde en stelde de minister dat artikel 22 niet van toepassing zou zijn op Nederlandse TSO's. VEMW is van mening dat die opvatting zeer discutabel is. Artikel 22 van Richtlijn 2009/72/EG dient in samenhang met andere artikelen uit de richtlijn te worden gelezen. Hieruit volgt dat de Nederlandse TSO's ook vallen onder de regels voor investeringsplannen in hoofdstuk 5. Dit is ook logisch aangezien de toezichthouder anders geen toezicht kan houden op de investeringsplannen van TSO's zoals onder andere wordt voorgeschreven in artikel 37 van dezelfde richtlijn. Bovendien betreffen de eisen voor de investeringsplannen in artikel 22 minimale vereisten waar investeringsplannen van onafhankelijke transmissiesysteembeheerders aan moet voldoen. VEMW ziet geen reden om lagere eisen te stellen aan Nederlandse investeringsplannen. Gezien de enorme investeringsopgave van met name de landelijke netbeheerder voor elektriciteit is stevige en onafhankelijke regulering noodzakelijk om de kosten beheersbaar te houden.

VEMW is van mening dat de regels voor investeringsplannen van netbeheerders moeten voldoen aan Europese regels en aansluiten op de Europese systematiek. Daarnaast zouden netbeheerders niet enkel moeten rapporteren over investeringen die zien op vervanging en uitbreiding maar dient er ook aandacht te zijn voor investeringen die te maken hebben met kwaliteit en capaciteit. Voorzienne knelpunten met betrekking tot capaciteit en een teruggang van de huidige kwaliteit van het net moeten in kaart worden gebracht en kunnen evengoed aanleiding zijn tot (forse) investeringen. Tot slot dient de toezichthouder een expliciete goedkeuringsbevoegdheid te krijgen met betrekking tot investeringsplannen. De rol van de minister kan beperkt blijven tot adviseren.

Onderbouwing noodzaak en effecten kruisparticipaties

Met het voorliggende Wetsvoorstel wil de minister kruisparticipaties van Nederlandse landelijke netbeheerders met buitenlandse transmissiesysteembeheerders mogelijk maken. Tot op heden is het voor VEMW volstrekt onduidelijk gebleven wat precies de aanleiding is voor de minister om dit mogelijk te maken. VEMW vraagt zich af welke mogelijkheden tot samenwerking landelijke netbeheerders nu niet succesvol kunnen aangaan. Welk bestand of te voorzien probleem wordt opgelost door het creëren van de optie van kruisparticipatie? Welke projecten kunnen de landelijke netbeheerders zonder deze wijziging niet samen realiseren? Het is voor VEMW ook niet duidelijk welke effecten een eventuele kruisparticipatie kan hebben op de kosten (en daarmee de tarieven) van de landelijke netbeheerders. Ook is het niet inzichtelijk welke risico's mogelijkerwijs binnengehaald kunnen worden door kruisparticipaties.

VEMW is van mening dat alvorens wettelijk vast te leggen dat kruisparticipaties mogelijk zijn er een uitgebreide impact-assessment en risicoanalyse uitgevoerd moet worden. Als daaruit blijkt dat de risico's beperkt zijn en de impact positief, dan kan overwogen worden kruisparticipaties middels een wetwijziging mogelijk te maken. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat er ook een regeling wordt opgenomen die het mogelijk maakt dat kruisparticipaties teruggedraaid kunnen worden wanneer er alsnog problemen zijn ontstaan of de risico's te groot worden.

Rol ACM en gebruikers bij afwijking enkelvoudige storingsreserve

VEMW wil benadrukken dat het hanteren van een enkelvoudige storingsreserve voor zakelijke elektriciteitsgebruikers een zeer belangrijk kenmerk van het elektriciteitsnet is. De huidige hoge mate van betrouwbaarheid van het Nederlandse net is mede dankzij het opnemen van dit principe in de wet, gerealiseerd. Uitzonderingen op dit principe hebben dan ook onze volledige aandacht. VEMW begrijpt dat het voorstel, om uitzonderingen op dit principe toe te staan, is gebaseerd op onderzoek van een werkgroep, bestaande uit netbeheerders, het ministerie van Economische Zaken en de ACM. De kwaliteit en betrouwbaarheid van het net is vooral relevant voor zakelijke- en huishoudelijke gebruikers. Het is des te vreemder dat de gebruikers van het elektriciteitsnet niet zijn betrokken bij deze werkgroep; hetgeen VEMW zeer betreurt.

VEMW deelt de opvatting van de minister dat het onverkort van toepassing verklaren van de enkelvoudige storingsreserve kan leiden tot zeer hoge en onnodige kosten. Uitzonderingen op deze algemene regel moeten daarom mogelijk zijn. In tegenstelling tot het Wetsvoorstel stelt VEMW voor om deze uitzonderingen te laten toetsen door de ACM. Dit is mogelijk door de uitzonderingen op te (blijven) nemen in de netcode. Uitzonderingen kunnen dan door de gezamenlijke netbeheerders worden voorgesteld door middel van een codewijziging. Zo is toezicht door de ACM en inspraak voor alle gebruikers mogelijk. VEMW ziet geen enkele aanleiding om uitzonderingen bij of krachtens de wet op voorhand toe te staan.

Openbaar onderzoek na grote stroomstoringen

Als wettelijk wordt vastgelegd dat er uitzonderingen zijn toegestaan op het principe van de enkelvoudige storingsreserve, dan neemt het belang van duidelijkheid en transparantie over grote stroomstoringen toe. Onafhankelijk en openbaar onderzoek na een grote stroomstoring is een goede prikkel voor netbeheerders om storingen te voorkomen. Daarnaast moet openbaar worden of in casu wel is voldaan aan het principe van de enkelvoudige storingsreserve. Tot op heden worden sporadisch onderzoeken openbaar gemaakt na ernstige stroomstoringen, zoals TenneT dat heeft gedaan na de storing in Diemen in 2015. Maar dit is niet gebruikelijk en geen verplichting. VEMW is van mening dat er een verplichting tot openbaarmaking van onderzoeken naar de oorzaak van ernstige storingen moet zijn. Inzicht in de oorzaken van mogelijk ernstige stroomstoringen en de door de netbeheerder naar aanleiding van het storingsrapport genomen maatregelen ter voorkoming van ernstige storingen kan bijdragen aan het vertrouwen en zeker stellen van de leveringszekerheid in Nederland.

Uitvoerbare regels voor niet-openbare netten

Met het wetsvoorstel wil de minister voorzien in een bepaling dat de eigenaar van een net waarvoor geen beheerder is aangewezen, moet handelen als beheerder van dat net en daarmee dezelfde verplichtingen heeft als een openbare netbeheerder. Daarmee kan de ACM hierop handhaven en kan er in de toekomst ingegrepen worden bij klachten over netten waarvoor geen netbeheerder is aangewezen. VEMW is allereerst van mening dat de situatie dat er sprake is van een net waarvoor geen netbeheerder is aangewezen te allen tijde voorkomen moet worden. Voor openbare netten is altijd een netbeheerder aangewezen. Voor niet-openbare netten moet of een netbeheerder worden aangewezen of een ontheffing worden aangevraagd. In sommige gevallen kan volstaan worden met het melden van een directe lijn.

Het onverkort en ongeclausuleerd van toepassing verklaren van alle artikelen die gelden voor een openbare netbeheerder op de eigenaar van een niet-openbaar net waarvoor geen netbeheerder is aangewezen of geen ontheffing is aangevraagd of verkregen gaat echter erg ver. Dit zou er bijvoorbeeld toe kunnen leiden dat een eigenaar van een net wiens ontheffing voor een Gesloten Distributie Systeem (GDS) is afgewezen onmiddellijk een Methode, X-factor en Tarievenbesluit moet laten vaststellen door de ACM. Het moeten voldoen aan de volledige eisen voor tariefregulering is slechts één voorbeeld van de bepalingen die van kracht zouden worden op de neteigenaar. Wanneer, zoals voorgesteld, alle bepalingen van kracht zullen zijn zal dat leiden tot grote problemen.

Volgens VEMW dient een eigenaar van een niet-openbaar net in staat te worden gesteld om een ontheffing aan te vragen voor dat net of voor dat net een openbare netbeheerder aan te wijzen. Die laatste mogelijkheid moet een eigenaar van een net dan ook daadwerkelijk te beschikking staan. Een aanwijzing van een netbeheerder door de minister dient altijd te worden geaccepteerd door een netbeheerder. Dat is op dit moment onvoldoende geborgd waardoor er situaties kunnen ontstaan dat er sprake is van een net waarvoor geen netbeheerder is aangewezen. Daarnaast dient vast te liggen dat als de situatie zoals bedoeld in het voorgestelde artikel 10 lid 11 van de Elektriciteitswet 1998 of artikel 2 lid 10 van de Gaswet zich voordoet, dit slechts tijdelijk kan zijn en dat de bepalingen in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet niet volledig en onverkort gelden maar slechts die bepalingen die ook gelden voor een GDS (artikel 15 lid 6/ 2a lid 6).

VEMW constateert tenslotte dat de minister de voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing voor een GDS enigszins aanpast. VEMW vraagt de minister om deze aangepaste

voorwaarden voor een gesloten distributiesysteem te voorzien van een duidelijke toelichting alvorens dit wetsvoorstel naar de Tweede Kamer wordt gestuurd. Het gaat hier met name om de toevoeging dat een net 'technische, organisatorische of functionele bindingen heeft'. Het moet voor zowel de aanvrager van de ontheffing als de ontheffingsverlener duidelijk zijn wat de wetgever beoogt met deze wijziging.

Toezicht en handhaving SOdM

In het Wetsvoorstel is opgenomen dat SOdM gaat toezien op de kwaliteit van de gasnetten teneinde ongevallen, voorvallen en schade te voorkomen. Het ontbreekt echter aan een toelichting hierop. Zijn er concrete incidenten geweest die hier aanleiding toe geven? Heeft de minister aanwijzingen dat er veranderingen in de kwaliteit van de gasnetten (kunnen) gaan optreden? VEMW vraagt de minister een toelichting te geven op het nut en de noodzaak van de voorgestelde regeling.

Gasnetverliezen

VEMW ondersteunt het Wetsvoorstel op het punt dat de verantwoordelijkheid voor de inkoop van gas om de fysieke en administratieve netverliezen te compenseren bij de netbeheerders wordt gelegd. VEMW vindt daarbij nadrukkelijk dat er wel een prikkel moet zijn voor de netbeheerder om de gasnetverliezen terug te dringen. Wanneer netbeheerders zonder meer de kosten in hun tarieven mogen opnemen is van die prikkel geen sprake. Wij willen van de minister weten hoe de beoogde prikkel wordt gerealiseerd.

Tot slot stelt VEMW vast dat het Wetsvoorstel nog niet compleet is. Zo ontbreken belangrijke overgangsrechtelijke bepalingen. Hierdoor hebben we het voorstel nog niet in zijn volledige samenhang kunnen beoordelen en moeten onze opmerkingen gezien worden als een voorlopige inhoudelijke reactie. VEMW behoudt zich dan ook het recht voor om op het moment dat een compleet Wetsvoorstel wordt gepubliceerd hier nadere opmerkingen over te maken.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd en gaan ervan uit dat u deze nadrukkelijk onderdeel laat zijn van uw besluitvorming. Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelijke) toelichting.

Hoogachtend,

dr. H. Grünfeld
Algemeen directeur

Bijlage 1: Artikelsgewijs commentaar

<u>Elektriciteitswet 1998</u>		
<u>Artikel</u>	<u>lid</u>	<u>Opmerking</u>
7	1	<ul style="list-style-type: none">• Weer opnemen van experimenteermogelijkheden voor WKK.• Experimenten door en op initiatief van netbeheerders en netwerkbedrijf enkel en alleen na goedkeuring van toezichthouder.• Experimenten met marktmodellen en tariefreguleringsystematieken enkel en alleen na goedkeuring toezichthouder.• Er dient een deugdelijke overgangsregeling opgenomen te worden waarin de voorwaarden voor beëindiging van het experiment zijn opgenomen.
7	2	<ul style="list-style-type: none">• Opnemen dat deze AMvB voorgehangen moet worden.
10	11	<ul style="list-style-type: none">• Het onverkort en ongeclausuleerd opleggen van alle bepalingen is onwerkbaar. Graag verwijzen naar de bepalingen in artikel 15 lid 6.
15	1	<ul style="list-style-type: none">• Er staat nu twee keer dezelfde grondslag genoemd in lid 1 onderdeel a en b.• Graag een duidelijke toelichting wat beoogd wordt met het nieuwe lid 1 onderdeel d en g.
16	16	<ul style="list-style-type: none">• Laten vervallen. Uitzonderingen op de enkelvoudige storingsreserve moet geregeld blijven in de netcodes (zie 31 lid 12) zodat er de mogelijkheid is voor toezicht en handhaving door ACM en inspraak door gebruikers.
17	1	<ul style="list-style-type: none">• Duidelijkere afbakening noodzakelijk. Netbeheerder voert alleen wettelijke taken uit. Daarom moet de zinsnede 'die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van' verwijderd worden.
17a	1	<ul style="list-style-type: none">• Een rol voor de ACM inzake het toekennen van tijdelijke taken is noodzakelijk. De ACM zou eerst moeten toetsen of is voldaan aan de drie voorwaarden in dit artikel.
17b	1	<ul style="list-style-type: none">• Graag opnemen (en duidelijk toelichten) dat zowel directe als indirecte bevoordeling niet is toegestaan.
17c	1	<ul style="list-style-type: none">• Het moet volledig duidelijk zijn dat de taken van het netwerkbedrijf limitatief beperkt zijn tot het beheer van netten.

		Daarom moet "in hoofdzaak" worden vervangen door "uitsluitend" en "betrekking hebben op" vervangen door "bestaande uit".
17c	2	<ul style="list-style-type: none"> • Het aanleggen, onderhouden en het ter beschikking stellen van installaties door netwerkbedrijven heeft niets te maken met het beheer van netten. Het net houdt op waar de installatie van de afnemer begint. Onderdeel b maakt het mogelijk dat netwerkbedrijven achter het overdrachtpunt kabels, leidingen en hulpmiddelen kunnen aanleggen en beheren. De term installaties is veel te breed en kan bijvoorbeeld verbruiks- of productie-installaties omvatten. Dat is zeer ongewenst. Daarom moet onderdeel d geschrapt worden. • Alleen de landelijke netbeheerder toestaan activiteiten uit te voeren met betrekking tot sub f en g. Een rol voor regionale netbeheerders is niet gewenst.
17c	4	<ul style="list-style-type: none"> • Het is niet gewenst om netwerkbedrijven tijdelijk taken toe te kennen; dit kan leiden tot onzekerheid bij marktpartijen, marktverstoring en vertraging van de energietransitie. • Als hier toch voor wordt gekozen dan enkel na goedkeuring van toezichthouder.
21	1	<ul style="list-style-type: none"> • 'Periodiek' is te onduidelijk. Daarom graag vervangen door 'jaarlijks'. • Alleen uitbreidings- en vervangingsinvesteringen benoemen is onvoldoende. Niet alleen opnemen van uitbreidings- en vervangingsinvesteringen maar bijvoorbeeld ook alle grote investeringen die te maken hebben met capaciteitsknelpunten en kwaliteitsprobleem. Daarom graag opnemen na 'onderbouwd.': 'alsmede voorziene capaciteitsknelpunten en problemen met kwaliteit en de investeringen in dit kader'.
21	2	<ul style="list-style-type: none"> • Toevoegen dat de netbeheerder de investeringsplannen ter consultatie 'aan belanghebbenden' voor moet leggen.
21	3	<ul style="list-style-type: none"> • De ACM moet nagaan of de investeringen ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn. Daarom graag toevoegen na 'kunnen komen': 'en of de voorgenomen investeringen noodzakelijk zijn'. • Opnemen expliciete goedkeuringsbevoegdheid ACM voor investeringsplannen.
21	4	<ul style="list-style-type: none"> • De ACM zou de minister ACM in dit kader om een advies kunnen vragen ter ondersteuning van het besluit dat de ACM moet nemen conform lid 3.

31	12	<ul style="list-style-type: none"> • Een 'kan-bepaling' voor de regels in de netcode m.b.t. de enkelvoudige storingsreserve is onwenselijk. Zie opmerkingen bij 16 lid 6.
43		<ul style="list-style-type: none"> • Graag aanpassen conform amendement Mulder (Kamerstuknummer: 34 199-24)
94		<ul style="list-style-type: none"> • Dit artikel kan geschrapt worden tot nader orde. Allereerst is een impact-assessment en risicoanalyse noodzakelijk.
		<u>Gaswet</u>
1	i	<ul style="list-style-type: none"> • Weer opnemen van experimenteermogelijkheden voor WKK. • Experimenten door en op initiatief van netbeheerders en netwerkbedrijf enkel en alleen na goedkeuring van toezichthouder. • Experimenten met marktmodellen en tariefreguleringsystematieken enkel en alleen na goedkeuring toezichthouder. • Er dient een deugdelijke overgangsregeling opgenomen te worden waarin de voorwaarden voor beëindiging van het experiment zijn opgenomen.
7	2	<ul style="list-style-type: none"> • Opnemen dat deze AMvB voorgehangen moet worden.
2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Het onverkort en ongeclausuleerd opleggen van alle bepalingen is onwerkbaar. Graag verwijzen naar de bepalingen in artikel 2a lid 6.
2a	1	<ul style="list-style-type: none"> • Graag een duidelijke toelichting wat beoogd wordt met het nieuwe lid 1 onderdeel d en g.
7b	1	<ul style="list-style-type: none"> • 'Periodiek' is te onduidelijk. Daarom graag vervangen door 'jaarlijks'. • Alleen uitbreidings- en vervangingsinvesteringen benoemen is onvoldoende. Niet alleen opnemen van uitbreidings- en vervangingsinvesteringen maar bijvoorbeeld ook alle grote investeringen die te maken hebben met capaciteitsknelpunten en kwaliteitsprobleem. Daarom graag opnemen na 'onderbouwd.': 'alsmede voorziene capaciteitsknelpunten en problemen met kwaliteit en de investeringen in dit kader'.
7b	2	<ul style="list-style-type: none"> • Toevoegen dat de netbeheerder de investeringsplannen ter consultatie 'aan belanghebbenden' voor moet leggen.

7b	3	<ul style="list-style-type: none"> • De ACM moet nagaan of de investeringen ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn. Daarom graag toevoegen na 'kunnen komen': 'en of de voorgenomen investeringen noodzakelijk zijn'. • Opnemen expliciete goedkeuringsbevoegdheid ACM voor investeringsplannen.
7b	4	<ul style="list-style-type: none"> • De ACM zou de minister ACM in dit kader om een advies kunnen vragen ter ondersteuning van het besluit dat de ACM moet nemen conform lid 3.
10Aa	1	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkere afbakening noodzakelijk. Netbeheerder voert alleen wettelijke taken uit. Daarom moet de zinsnede 'die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van' verwijderd worden.
10b	1	<ul style="list-style-type: none"> • Een rol voor de ACM inzake het toekennen van tijdelijke taken is noodzakelijk. De ACM zou eerst moeten toetsen of is voldaan aan de drie voorwaarden in dit artikel.
10c	1	<ul style="list-style-type: none"> • Graag opnemen (en duidelijk toelichten) dat zowel directe als indirecte bevoordeling niet is toegestaan.
10d	1	<ul style="list-style-type: none"> • Het moet volledig duidelijk zijn dat de taken van het netwerkbedrijf limitatief beperkt zijn tot het beheer van netten. Daarom moet "in hoofdzaak" worden vervangen door "uitsluitend" en "betrekking hebben op" vervangen door "bestaande uit".
10d	2	<ul style="list-style-type: none"> • Het aanleggen, onderhouden en het ter beschikking stellen van installaties door netwerkbedrijven heeft niets te maken met het beheer van netten. Het net houdt op waar de installatie van de afnemer begint. Onderdeel b maakt het mogelijk dat netwerkbedrijven achter het overdrachtspunt kabels, leidingen en hulpmiddelen kunnen aanleggen en beheren. De term installaties is veel te breed en kan bijvoorbeeld verbruiks- of productie-installaties omvatten. Dat is zeer ongewenst. Daarom moet onderdeel d geschrapt worden. • Alleen de landelijke netbeheerder toestaan activiteiten uit te voeren met betrekking tot sub f en g. Een rol voor regionale netbeheerders is niet gewenst.
10d	4	<ul style="list-style-type: none"> • Het is niet gewenst om netwerkbedrijven tijdelijk taken toe te kennen; dit kan leiden tot onzekerheid bij marktpartijen, marktverstoring en vertraging van de energietransitie. • Als hier toch voor wordt gekozen dan enkel na goedkeuring van toezichthouder.